

2016-10-27

Karin Gunnervik

Supporta Omsorg AB
Gustaf Mattssons väg 2
451 50 UDDEVALLA

Ärendet

Tillsyn av stödboende för barn och unga vid Supporta Omsorg i Uddevalla

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutar ärendet.

IVO har funnit att Supporta Omsorg AB har brustit i att kontrollera registerutdrag innan anställning, men IVO finner inte anledning att ställa krav på åtgärder.

Skälen för beslutet

Fokus för tillsynen är områdena personal och bemanning, lokaler, inskrivning, säkerhetsrutiner, förutsättningar för ungdomarnas trygghet och delaktighet samt tillståndsefterlevnad.

Tillsynen har i huvudsak visat:

- Barnen och de unga har stöd och tillsyn av personal.
- Bemanningen ger i nuläget förutsättningar för vård och boende av god kvalitet.
- Lokalerna ger förutsättningar för säkerhet samt boende och vård av god kvalitet
- Stödboendet bedrivs i enlighet med vad som anges i gällande tillstånd.
- Inskrivning sker i enlighet med gällande bestämmelser.
- Det finns förutsättningar för att ungdomarnas rätt till delaktighet tillgodoses.
- Det finns rutiner för incidenter och allvarliga händelser.
- De ungdomar IVO samtalade med uppgav att de känner sig trygga och att det finns personal att få hjälp av när det behövs och som de har förtroende för.
- Kontroll av Polismyndighetens misstanke- och belastningsregister inför anställning har inte skett i enlighet med lagstiftningens krav.

Supporta omsorg AB bedriver stödboende i enlighet med sitt tillstånd

IVO anser att Supporta Omsorg AB bedriver stödboende i enlighet med sitt gällande tillstånd.

Supporta Omsorg AB har sedan augusti 2016 tillstånd att bedriva stödboende för barn och unga i åldrarna 16 till och med 20 år. Tillståndet omfattar 16 platser i egna lägenheter.

Stödboendet Supporta Omsorg startade 2014, men eftersom verksamheten tidigare inte tog emot underåriga ansågs den inte vara tillståndspliktig innan bestämmelserna om den nya placeringsformen stödboende infördes den 1 januari 2016. Supporta Omsorg AB ansökte om tillstånd en kort tid efter att bestämmelserna om tillståndsplikt för stödboenden införts.

Vid inspektionstillfället var åtta pojkar i åldrarna 17 till 21 år inskrivna vid Supporta Omsorg. Alla åtta har varsin lägenhet. Lägenheterna ligger i Uddevalla och finns insprängda bland andra bostäder i flerfamiljshus.

Lokalerna har god kvalitet

Av det som framkommit, bedömer IVO, att verksamhetens lokaler ger förutsättningar för boende och vård av god kvalitet.

De intervjuade och de sex ungdomar IVO samtalade med sa samstämmigt att lägenheterna och dess utrustning har god standard och tillgodoser behovet av trygghet och integritet för de barn och unga som bor där. Några är enrumslägenheter, några har två rum. Alla har kök och badrum och är låsbara. De åtta lägenheterna, som används nu, ligger centralt i Uddevalla.

Supporta Omsorg AB hyr en kontorslokal i centrala Uddevalla. Där förvaras bland annat dokumentation och extra nycklar till lägenheterna. Pojkarna kan komma till kontorslokalen till exempel för någon gemensam genomgång, men huvudsakligen träffar de personal i sin lägenhet. Kontorslokalen är egentligen inte en gemensamhetslokal för verksamheten.

Ungdomarna är informerade om att personalen kan låsa upp och gå in i lägenheterna om någon fara befaras. Under de drygt två år stödboendet har funnits har det hittills inte hänt att personal har behövt låsa upp någon lägenhet som någon bor i.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om stödboende (HSLF-FS 2016:56) 6 kap. 1 – 3 §§ ska den som bedriver stödboende se till att stödboendets lokaler utformas på ett sådant sätt att det bidrar till barns och ungas självständighet. Utformningen ska också tillgodose behovet av trygghet för de barn och unga som ska placeras där. De egna boenden som ingår i ett stödboende ska vara hemlika och bestå av

rum för boende, utrymme för tillagning och intag av måltider samt rum för personlig hygien. De egna boendena ska vara utformade med hänsyn tagen till den personliga integriteten. Barnet eller den unge ska kunna låsa lägenheten eller rummet för boende samt rummet för personlig hygien. Personalen ska dock vid behov kunna låsa upp. Barnet eller den unge ska få information om i vilka situationer som personalen får låsa upp.

Bemanningen är tillräcklig

IVO bedömer att personal och bemanning ger förutsättningar för vård och boende av god kvalitet när verksamheten har den nuvarande omfattningen.

Bedömningen utgår från situationen med de åtta ungdomarna. Men om fler ungdomar eller ungdomar som har annan problematik skrivs in kan personalbemanningen behöva ökas och förändras för att vården ska kunna vara trygg, säker, av god kvalitet och präglas av kontinuitet.

Enligt uppgift arbetar sju personer vid stödboendet. Av de tre som är tillsvidareanställda, är två bolagets ägare. Det händer ofta att dessa två personer arbetar betydligt mer än motsvarande heltidstjänstgöring. Föreståndaren arbetar dagtid, vardagar. De övriga fyra har anställningen vid Supporta Omsorg som extrajobb och tjänstgör sporadiskt när det behövs.

Det är alltid någon i tjänst för ungdomarna i stödboendet, dygnet runt. Det finns en särskild personaltelefon. När ungdomarna ringer till den är det alltid någon som svarar och är beredd att hjälpa till. Personal kan vara på plats snabbt, på tio minuter, om det skulle behövas.

Vid inspektionstillfället var tre personal utöver föreståndaren i tjänst.

Av 3 kap. 3 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, framgår att det för utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet.

Av 7 kap. 1 – 3 §§ samma föreskrift framgår att personalen ska finnas på plats i stödboendet i den utsträckning och den omfattning som krävs med hänsyn tagen till verksamhetens utformning och de placerades behov. Personalen ska vara tillgänglig dygnet runt och ska vid behov kunna infinna sig i de egna boendena utan oskäligt dröjsmål med hänsyn tagen till barnets eller den unges trygghet och säkerhet.

När någon ska skrivas in sker en lämplighetsbedömning

IVO bedömer att inskrivning och lämplighetsbedömning inför inskrivning sker i enlighet med gällande bestämmelser

Vid intervjun med föreståndare och verksamhetsansvarige framgick att föreståndaren numera är den som fattar beslut om att skriva in

ungdomarna vid Supporta Omsorg. Hon dokumenterar den lämplighetsbedömning som hon gjort.

Sedan föreståndaren började sin anställning har en person skrivits in vid stödboendet. Vid dokumentationsgranskningen fann IVO att föreståndaren har dokumenterat inskrivningsbeslut och lämplighetsbedömning för den personen.

Av 3 kap. 11 § socialtjänstförordningen (2001:937), SoF, framgår att föreståndaren beslutar om inskrivning, om inte huvudmannen har bestämt annorlunda.

Enligt 4 kap. 1–3 §§ HSLF-FS 2016:56 ska den som beslutar om inskrivningen av ett barn eller en ung person vid ett stödboende utgå från socialnämndens bedömning av vilket behov av stöd barnet eller den unge har. Vid lämplighetsbedömningen ska den som beslutar om inskrivning särskilt beakta hur barnets eller den unges behov av stöd kan tillgodoses under trygga och säkra former. Om ett stödboende bedöms lämpligt för ett barn eller en ung person, ska bedömningen dokumenteras.

Det finns rutiner och arbetssätt för säkerhet

IVO bedömer att verksamheten har rutiner för incidenter och allvarliga händelser samt för det dagliga arbetet och att personalen arbetar utifrån dessa rutiner i de delar som granskats.

De intervjuade har uppgett att det finns skriftliga rutiner för incidenter och allvarliga händelser. De beskrev arbetssätt, bland annat förhållningssätt vid konflikter.

I 5 kap. 1 § HSLF-FS 2016:56 beskrivs att insatsen stödboende under trygga former ska förbereda barnet eller den unge för ett självständigt boende och vuxenliv. Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår bland annat att den som bedriver socialtjänst ansvarar för att det finns sådana processer och rutiner som behövs för att säkerställa att verksamheten uppfyller de krav som ställs i dessa föreskrifter, däribland trygg och säker vård.

När man bor på Supporta är man delaktig, som frihet under ansvar

IVO anser att det finns förutsättningar för att barnens och de ungas rätt till delaktighet tillgodoses.

I de intervjuades beskrivning av verksamheten återkom hur ungdomarnas egen delaktighet är en av förutsättningarna, till exempel gör varje ungdom sin veckoplanering tillsammans med en personal.

Ungdomarna bekräftade för IVO de är delaktiga i frågor som berör dem. En av dem beskrev att bo Supportas stödboende innebär att ta ansvar; frihet under ansvar.

Att socialtjänstens verksamhet ska bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet betonas i 1 kap. 1 och 2 §§ SoL.

Att insatser för den enskilde ska utföras och genomföras tillsammans med honom eller henne beskrivs i 3 kap. 5 § SoL.

Av 3 kap. 3 § SoF framgår att verksamheten vid hem för vård eller boende och stödboenden ska bygga på förtroende för och samarbete med den enskilde och utformas så att vistelsen i hemmet eller boendet upplevs som meningsfull. Att den enskildes integritet ska respekteras återkommer i även i denna bestämmelse.

Registerkontroll av personal har inte alltid gjorts

IVO har funnit att den som anställer, inte alltid har kontrollerat utdrag från Polismyndighetens misstanke- och belastningsregister innan anställning påbörjas. Men med hänvisning till att Supporta Omsorgs representanter har uppgett att man fortsättningsvis kommer att vara noggranna i detta avseende, har IVO inte anledning att begära att Supporta Omsorg AB ska vidta några ytterligare åtgärder.

I enstaka fall har den som anställer inte kontrollerat polismyndighetens misstanke- och belastningsregister innan anställningen påbörjades. I ett annat fall kontrollerades registerutdragen innan anställningen, men utdragen har inte sparats, enligt verksamhetsansvarige. De har kommit bort.

I fortsättningen kommer utdrag från Polisstyrelsens misstanke- och belastningsregister att kontrolleras innan någon anställs eller anlitas, enligt verksamhetsansvarige. Utdragen sparas numera i en pärm.

I 1 § lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid sådana hem för vård eller boende som tar emot barn regleras att hem för vård eller boende eller stödboende som tar emot barn får inte anställa någon om inte kontroll gjorts av register som förs enligt lagen om belastningsregister och lagen om misstankeregister avseende honom eller henne. Detsamma skall gälla den som, utan att det innebär anställning, erbjuds uppdrag, praktiktjänstgöring eller liknande vid ett sådant hem under omständigheter liknande dem som förekommer vid en anställning inom verksamheten.

Av lagens 3 § framgår att utdragen, eller kopior av dem, ska sparas under minst två år från det anställningen, uppdraget, praktiktjänstgöringen eller liknande påbörjades.

Samtal med ungdomar

IVO samtalade med sex inskrivna ungdomar.

Sammanfattningsvis framkom:

- De känner sig trygga.
- Att bo i stödboendet är bra. Det innebär ansvar och frihet
- De vet hur man kan komma i kontakt med personal när det behövs – ringer eller sms:ar. Det finns personal som man kan prata med om viktiga saker.
- Stämningen mellan ungdomarna är god. Det finns inget jobbigt mellan dem.
- Lägenheterna och deras utrustningar är bra. Det finns det man behöver.
- Alla har en socialsekreterare som de vet vem det är.

Underlag

IVO genomförde den 6 oktober 2016 en inspektion vid Supporta Omsorg. Vid inspektionen intervjuades verksamhetsansvarig tillsammans med föreståndaren. En boendestödjare intervjuades enskilt. IVO samtalade med sex inskrivna ungdomar och granskade översiktligt dokumentationen för två inskrivna ungdomar. IVO inhämtade kompletterande uppgifter vid telefonsamtal med verksamhetsansvarig den 18 oktober 2016.

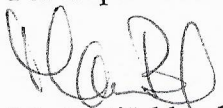
Innan inspektionstillfället inhämtades uppgifter om anställd personal samt huruvida polisregisterutdrag inhämtats inför anställning.

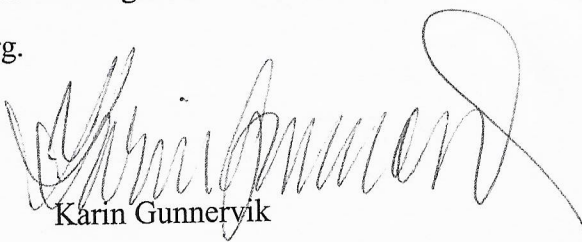
Ytterligare information

Enligt 3 kap. 19 § SoF ska IVO:s tillsyn över stödboenden och hem för vård eller boende som tar emot barn eller unga omfatta regelbundna inspektioner. Inspektioner ska göras minst en gång per år. IVO ska i anslutning till en inspektion samtala med de barn och unga som samtycker till det.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Maria Björklund. I den slutliga handläggningen har inspektören Annica Johansson deltagit. Inspektören Karin Gunnervik har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg.

Maria Björklund

Karin Gunnervik